

ترانه‌های گیلکی

راشوار

محسن خورشیدی

حوزه هنری استان گیلان

ترانه‌های گیلکی
رادوار
محسن خورشیدی

طراح جلد: نسرين سخايي

صفحه آرائي: مهيار پر حليم

چاپ نخست: ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

س.ک: ۷-۰۰۰-۷۰۵۹-۶۲۲-۹۷۸

انتشارات سپیدرود

شماره تماس: ۰۱۳-۳۳۲۶۲۷۶۹ / ۰۹۱۱۳۴۸۲۹۰۹

سازنده: محسن خورشیدی، محسن، ۱۳۳۹ - گردآورنده

عنوان: نام پدافور: ترانه‌های گیلکی رادوار / محسن خورشیدی؛

به سفارش: حوزه هنری گیلان

مشخصات نشر: رشت: سپیدرود، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۱۰۰۰

شابک: ۷-۰۰۰-۷۰۵۹-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: ف

موضوع: ترانه‌های محلی ایرانی -- گیلان

Folk songs, Iranian -- Gilan -- 20th century

موضوع: شعر فارسی -- ایران -- گیلان -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها

Persian poetry, Iran -- Gilan -- 20th century -- Collections

موضوع: ترانه‌های محلی ایرانی -- گیلان -- متن‌ها

Folk songs, Iranian -- Gilan -- Texts

موضوع: شعر گیلکی -- قرن ۱۴ -- مجموعه‌ها

Gilaki poetry -- 20th century -- Collections

شناسه افزوده: حوزه هنری گیلان

رده بندی کنگره: M۱۸۲۰

رده بندی دیویی: ۷۸۹/۹۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۷۰۵۹۰

فهرست

۶۴.....	پیش‌گشتی	۷.....	یادداشت حوزه هنری گیلان
۶۶.....	خانه‌زاد	۱۰.....	گیله‌مرد
۶۸.....	حاجت	۱۲.....	از نی تا خاک
۷۰.....	عاشورایی	۱۴.....	آزادی
۷۴.....	بالوان	۱۶.....	همزبان
۷۶.....	مسافر	۱۸.....	دعا - دانه
۷۸.....	جه‌یا دگفته	۲۰.....	سختی بی‌چیزته
۸۰.....	نی موشته آب	۲۲.....	بهاره‌پاره‌تن
۸۲.....	بهاره‌یادگار	۲۴.....	چهار فصل
۸۴.....	تی خانه دریا	۲۶.....	عاشورایی
۸۶.....	سخته‌ریشه	۳۷.....	وطن‌آمی دیلخوشی
۸۸.....	ه‌یشه‌ده	۱.....	غریبه
۹۰.....	م‌ماری	۱۶.....	تره‌پشناس
۹۴.....	نعمت خودا	۳۸.....	بلاکش
۹۶.....	یادگاری	۴۰.....	ماسوله
۹۸.....	رضاجان	۴۲.....	ایرانی
۱۰۰.....	ای‌م‌ول	۴۴.....	بهاره‌ترانه
۱۰۲.....	حاصیله کار شیرینه	۴۶.....	فاصله
۱۰۶.....	نازنین پتر و مار	۴۸.....	بیری
۱۰۸.....	خانه	۵۰.....	همزبان
۱۱۰.....	آشنا	۵۲.....	کارگر
۱۱۲.....	شواله	۵۶.....	ناچه
۱۱۴.....	جه سو دگفته جوم	۵۸.....	قبله‌نما
۱۱۶.....	هم‌قسم	۶۰.....	درویش
۱۱۸.....	رو سفید	۶۲.....	درخت

۱۶۶.....	همسفر.....	۱۲۰.....	هفتگی بازار.....
۱۶۸.....	خانه امید.....	۱۲۴.....	ای خودا.....
۱۷۰.....	گیلار.....	۱۲۸.....	کوچیکی.....
۱۷۲.....	بنفشه گول.....	۱۳۰.....	بهاره بازار.....
۱۷۴.....	چای و زندگی.....	۱۳۲.....	ام علی (ع).....
۱۷۶.....	رادوار.....	۱۳۴.....	شکار.....
۱۷۸.....	پدران آسمانی.....	۱۳۶.....	گوله ابد.....
۱۸۰.....	روزیگاره سبز.....	۱۳۸.....	گیلانه پسر برار.....
۱۸۳.....	مهمان.....	۱۴۰.....	مالا.....
۱۸۴.....	گوم گومه.....	۱۴۲.....	کاسه چومان.....
۱۸۷.....	چشم به راه.....	۱۴۴.....	کاکولی.....
۱۸۸.....	وقته بیداری.....	۱۴۶.....	اوخان.....
۱۹۱.....	بلاکش.....	۱۴۸.....	مخرم.....
۱۹۲.....	ریا.....	۱۵۰.....	شهید.....
۱۹۵.....	آسمان زندیه.....	۱۵۲.....	عاشقی.....
۱۹۶.....	کو.....	۱۵۴.....	ئی جور دیگر.....
۱۹۷.....	بهار نارنج.....	۱۵۶.....	ستاره سو.....
۱۹۸.....	ارثیه مادری.....	۱۵۸.....	قار و آستی.....
۱۹۹.....	روجا.....	۱۶۰.....	دیل دوسته.....
۲۰۰.....	شبهای گیلان.....	۱۶۲.....	ابر و دریا.....
		۱۶۴.....	قشنگه گول.....

یادداشت حوزه هنری گیلان

شعر گیرگی با وجود تفاوتی که در گویش های این زبان وجود دارد، نسبت به دیگر هنرهای شفاهی بیشتر در زندگی مردم گیلان ایفا می کند؛ آن چنان که به آسانی می توان کاربرد آن را در موقعیت ها، گروه ها و مشاغل مختلف لمس کرد؛ از گفت و گوی روزمره مردم گرفته تا هنگام کار در مزارع و باغ های چای، هنگام ماهی گیری یا فرس و فرس و اجناس دیگر در بازارهای محلی و ... در تمام این موقعیت ها می توان نقش فرهنگی و کاربردهای متفاوت آن را پی گرفت.

از این میان، نقش منظومه های گیلانی و ترانه ها، به مراتب بیش تر است؛ چندان که بدون مبالغه، در گیلان کمتر کسی را می توان یافت که ابیاتی از منظومه های شاعران مطرح این دیار، یا ترانه ای از سرشناسان بومی این خطه را در حافظه خود نداشته باشد. این منظومه ها و ترانه ها که اکنون در زندگی روزمره گیلانیان جاری است، حاصل ذوق و تلاش شاعران و ترانه سرایان است که گاه، یک دریا خون دل از سرشان گذشت ولی همچنان به شوق گسترش زبان مادری خود و برطرف کردن آن، دست از سرودن برنداشتند و حاصل این تلاش، خلق آثاری است که زندگی مردم این سامان را پر از موسیقی کرده است.

محسن خورشیدی سال ۱۳۳۹ در شهرستان فومن در خانواده ای هنر به دنیا آمد. معاشرت با هنرمندان و شاعرانی که با پدرش در حیطه موسیقی آثاری کار می کردند باعث شد که او به سمت شعر گرایش پیدا کند. آثار او را می توان در کتاب هایی که به صورت گروهی از شاعران استان منتشر شده است از جمله در مجموعه غزاله های غزل، کتاب شعر معاصر گیلان، چهل تیکه، شعر گیلکی و شاعران گیلانی و ... رویت کرد.

خورشیدی بیش از بیست سال است که در سرودن ترانه‌های محلی با اهالی موسیقی همکاری دارد و ترانه‌های «تراشناس» با صدای ناصر مسعودی، «روجا» (تیتراژ فیلم تلویزیونی روجا) با صدای زنده‌یاد فریدون پوررضا، «درخت» با صدای محمدحسن خورشیدی، «سفیدرود» با آهنگسازی منوچهر ویسانلو، «ایرانی» با آهنگسازی داریوش علیزاده، «مهمان» با آهنگسازی اکبر کنعانی، از جمله شاخص‌ترین آثار اوست. وی سرودن ترانه‌های تیتراژ فیلم داستانی «روجا» مجموعه‌های داستانی «مهمان‌نواز»، «چشم به راه»، «آن سوی شالیزار»، «جایزه» و ... را نیز برعهده داشته است. خورشیدی در حیطه ادبیات داستانی، فیلم‌نامه‌نویسی و روزنامه‌نگاری نیز فعالیت دارد.

کتاب پیش رو، مجموعه‌ای از ترانه‌های محسن خورشیدی به زبان گیلکی است که طی سال‌های گذشته توسط آهنگ‌سازان مختلف، آهنگ‌سازی شده و با صدای خوانندگان بومی، چه به‌طور مستقل و چه در تیتراژ فیلم‌ها و سریال‌ها پخش شده است. بسیاری از این ترانه‌ها، بر اساس ملودی‌ای که آهنگساز از پیش ساخته بود، سروده شده است. این روگه با مصرع‌هایی روبه‌رو می‌شویم که در وزن آن‌ها تغییراتی دیده می‌شود که با وزن اولیه ترانه متفاوت است. برخی ترانه‌ها نیز خواننده و آهنگساز آن‌ها معرفی نشده‌اند و هنوز به مرحله تولید نرسیده است. خورشیدی یکی از پرکارترین ترانه‌سرایان گیلکی است که ترانه‌های بسیاری را با موضوعات آیینی، کار، توصیف فصل‌ها و طبیعت سروده است.

واحد آفرینش‌های حوزه هنری گیلان به منظور آشنایی بیشتر مردم، به ویژه اهالی شعر و موسیقی با ترانه‌های بومی، این مجموعه را به مردم گیلان تقدیم می‌کند.

واحد آفرینش‌های ادبی